

**ШЖҚ МКК «Манғыстау облыстық
көпбейінді балалар ауруханасы»
корпоративтік этикасының
КОДЕКСІ**

**КОДЕКС
корпоративной этики ГКП на ПХВ
«Мангистауская областная
многопрофильная детская больница»**

ШЖҚ МКК «Маңғыстау облыстық көпбейінді балалар ауруханасы» корпоративтік этикасының кодексі

ХАЛЫҚ ДЕНСАУЛЫҒЫ ЖӘНЕ ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ ЖҮЙЕСІ ТУРАЛЫ

Қазақстан Республикасының 2020 жылғы 7 шілдедегі № 360-VI ҚРЗ Кодексін басшылыққа ала отырып, жүзеге асыру мақсатында Маңғыстау облыстық көпбейінді балалар ауруханасы ұжымымен дәрігерлік қызметкерлердің Этикалық Кодексі әзірленді, талқыланды және қабылданды. Корпоративтік этика кодексін сақтау басшылық пен Аурухана қызметкерлері үшін міндетті болып табылады. Корпоративтік этика кодексі ыңғайлы жұмыс жағдайын, бірыңғай корпоративтік рух пен мәдениетті қолдауға арналған. Кодексте ұйым ішіндегі, сондай-ақ сыртқы серіктестермен қарым-қатынастар жасау үшін қажетті бірыңғай құндылықтар, этикалық қағидалар мен мінез-құлық стандарттары енгізілген.

I тарау Жалпы ережелері

ШЖҚ МКК «Маңғыстау облыстық көпбейінді балалар ауруханасы» дәрігері кәсіби қызметінің басты мақсаты: Біз Маңғыстау облыстық көпбейінді балалар ауруханасының ұжымы, өзіміздің әрекетімізден балаларға мамандандырылған медициналық көмек көрсету мен олардың өмір сапасын жоғарлатуға бағытталған игі істі көреміз.

Біздің міндетіміз – қажетсінген өз емделушіміздің денсаулығын жақсартуға өлшеусіз жоғары сападағы мол спектрлі медициналық көмек көрсету. Әлеуметтік,

медициналық және экономикалық тиімділікке қол жеткізуде алға қойған мақсатымыздың тепе – теңдігін сақтауға біз қабілеттіміз. Соңғы үлгідегі жоғары технологиялық құрал-жабдықтарының біздің қызметкерлеріміздің интеллектуалды – зияткерлік шамасымен үйлесуі – біздің басты міндеттеріміздің орындалуына зор ықпалын тигізеді.

1 бап. Балаларға уақытылы тиісті жоспарлы және шұғыл медициналық көмек көрсету арқылы медициналық көмектің сапасын жақсарту.

Дәрігер пациенттің жынысына, жасына, нәсіліне және ұлтына, әлеуметтік мәртебесіне, діни және саяси көзқарастарына, сондай-ақ материалдық жағдайын қоса алғанда басқа да медициналық емес факторларға қарамастан шұғыл медициналық көмек көрсетуге үнемі әзір болуға міндетті.

2 бап. Дәрігерлік қызметтің басты шарты - кәсіби біліктілік. Дәрігер медициналық көмектің сапасы білімінің үнемі жетілдірілуіне байланысты екендігін ескере отырып, өз білімін тереңдетуге белсенді тырысуы тиіс. Кәсіби біліктілік, өз қателіктерін мойындау мен түзету қабілеті ғана дәрігерге медициналық шешімдерді өз бетімен қабылдауға құқық береді.

3 бап. Сараптамаларға, консилиумдарға, комиссияларға, кеңестерге және т.б. қатыса отырып, дәрігер өз көзқарасын анық және ашық жариялауға, өзінің пікірін қорғауға, ал өзіне қысым жасалған жағдайда - заңға және қоғамдық қорғауға жүгінуге міндетті.

4 бап. Дәрігер медициналық; көмектің сапасына жауап береді.

Дәрігер өзі көрсетіп отырған көмектің сапасы жоғары деңгейде болуына бар күшін салуы тиіс. Өзін-өзі бақылау мен өзіне талап қоюшылық - дәрігердің басты өзін-өзі бағалауы болып табылады.

2 тарау

Дәрігер және пациенттің құқықтары

1 бап. Дәрігер және пациенттің еріктілік құқығы мен жеке адамның тәуелсіздігі. Дәрігер пациенттің ар-намысы мен қадір-қасиетін құрметтеуі тиіс. Дәрігер өз тарапынан пациентке деген дөрекілік пен ізгіліксіз қатынас, оның адами ар-намысын аяқ асты ету, сондай-ақ пациенттердің қайсыбіріне кез-келген артықшылық беруге немесе пациентті жақтырмауға жол бермеуі тиіс. Дәрігер медициналық көмекті пациент еркіндігіне барынша қысым жасамай көрсетуі тиіс, ал медициналық көрсеткіштер бойынша пациенттің жүріс-тұрысына бақылау жасауды талап ететін жағдайда медициналық қажеттілік шеңберінде араласуды қатаң шектеуі керек. Барлық қажетті диагностикалық және емдеу шаралары пациентті хабардар етіп, келісімін алғаннан соң орындалуы тиіс. Пациент немесе отбасының мүшелері оның денсаулығының мәселесін шешуде белсенді қатысуы тиіс.

Дәрігер ТМҚКК шеңберінде медициналық көмекті тегін көрсетуі тиіс. Пациенттен заңсыз ақша талап етуге болмайды, ондай жағдайда басқару шараларын қолдану талап етіледі. Медициналық көмекті ақылы негізде көрсету қатаң түрде пациенттің қалауы бойынша, ақылы қызметтер көрсету ережесіне сәйкес жүзеге асырылуы тиіс.

Пациент-қоғам, пациент-отбасы және т.б. мүдделерінің қақтығысы туындаған кезде дәрігер пациенттің мүддесін қорғауы тиіс, егер оның мүддесін қорғау пациенттің өзіне немесе оны қоршаған адамдарға зиянын тигізбесе.

2 бап. Дәрігер және пациенттің өз денсаулығы жөнінде тиісті ақпарат алу құқығы. Дәрігер өзінің терапевтік одақтасына айналған пациентпен «терапевтік ынтымақтастықта» болуға тырыса отырып, онымен болатын қарым-қатынасты өзара сенім мен өзара жауапкершілік

негізінде құруы тиіс. Пациентке түсінікті болатындай және сенімді деңгейде оның денсаулығының мәселелері туралы талқылаған, медициналық іс қимылдар жоспарын түсіндірген, қазіргі тексеру мен емдеу тәсілдерінің артықшылықтары, кемшіліктері және бағасы жөнінде мүмкіндіктерді шамадан тыс жарияламай және ықтимал асқынуларды жасырмай объективті ақпарат берген жөн. Дәрігер орындалмайтын нәрсеге уәде бермеуі және уәде бергенін орындауы тиіс.

Егер пациенттің дене және психикалық жай-күйі өзара сенім қары-қатынастарына мүмкіндік бермесе, дәрігердің пікірі бойынша пациенттің қызметіне қатысты айтылуы тиіс. Әріптестерінің беделін түсіру арқылы өзінің жеке беделін нығайтуға тырысушылыққа жол берілмейді. Дәрігер пациенттердің мен олардың туысқандарының көзінше өзінің әріптестері жөнінде теріс пікірлердің айтылуына жол бермеуі тиіс.

Дәрігер өз әріптестерінің пациенттерін қызықтырып тартып алмауы керек. Әріптестері мен олардың жақын туысқандарына тегін медициналық көмек көрсетуді ұсыну - әдепті және ізгілікті.

4 тарау

Дәрігер және медицинаның алға дамуы

1 бап. Дәрігер өзінің қызметінде білімі мен практикалық дағдыларын үнемі арттырып отыруы тиіс. Дәрігер практикалық қызметінде ұлттық диагностика хаттамалары мен басқа да НҚА талаптарын мүлтіксіз орындауы тиіс. Дәрігер өзінің қызметінде жаңа әдістерді практикалық қолдану кезінде аса сақтылықты ұстануы қажет. Тек оқудан өткендігі жөніндегі сертификаттың болуы осы әдісті қолдануға мүмкіндік береді. Жаңа медициналық технологиялар немесе препараттар дәрігерлік практикада медициналық қауымдастықпен

мақұлданғаннан кейін ғана қолданыла алады.

Жоспарланған ғылыми зерттеулер басшылықпен келісіледі.

Дәрігер ғылымдағы жаңалықтары мен емдеудің жаңа әдістерін кәсіби емес арналар арқылы жарнамалаудан бас тартуы тиіс.

5 тарау

Этикалық кодекстің қолданылу шекарасы, оны қайта қараудың тәртібі мен оны бұзғандығы үшін жауапкершілік

1 бап. Этикалық кодекстің қолданылуы. Осы кодекс бекітілген сәттен бастап 5 жыл бойы қолданылады. Қоғам мен денсаулық сақтаудағы прогреске байланысты өзгерістер мен толықтырулар болуы ықтимал.

2 бап. Кәсіби этиканы бұзғандығы үшін жауапкершілік жарғымен айқындалады. Дәрігердің бірінші төрешісі - бұл өзінің ар-намысы. Екінші - бұл жарғы және басқа да құжаттарға сәйкес этика бұзушыны жазаға тартуға құқығы бар басшылық пен ОБА ішкі аудиті. Егер бір мезгілде этикалық нормалармен қатар ҚР қолданыстағы заңнамасы да бұзылса, онда дәрігер заң бойынша жауапкершілікке тартылады.

Кодекс корпоративной этики ГКП на ПХВ «Мангистауская областная многопрофильная детская больница»

Руководствуясь знаниями Кодекса «О здоровье народа и системе здравоохранения Республики Казахстан» от 7 июля 2020 года № 360-VI ЗРК, коллективом Мангистауской областной многопрофильной детской больницы разработан, обсужден, принят Этический Кодекс врачебного персонала. Соблюдение Кодекса корпоративной этики является обязательным для руководства и работников Больницы. Кодекс корпоративной этики предназначен для поддержания комфортной рабочей обстановки, единого корпоративного духа и культуры. В Кодексе прописаны единые ценности, этические принципы и стандарты поведения как внутри организации, так и с внешними партнерами.

Раздел I

Общие положения

Главная цель профессиональной деятельности врача

ГКП на ПХВ «Мангистауская областная многопрофильная детская больница»:

Статья 1. Улучшение качества медицинской помощи путем оказания своевременной адекватной плановой и ургентной медицинской помощи новорожденным и детям до 18 лет. Врач обязан быть постоянно готов оказать ургентную медицинскую помощь вне зависимости от пола, возраста, расовой и национальной принадлежности пациента, его социального статуса, религиозных и политических убеждений, а также иных немедицинских факторов, включая материальное положение.

Статья 2. Главное условие врачебной деятельности – профессиональная компетентность.

Врач должен активно стремиться к углублению своих знаний, памятуя, что качество медицинской помощи зависит от постоянного повышения своих знаний. Именно профессиональная компетентность, наряду с гуманистической нравственной позицией, предполагающей высокую требовательность к себе, способность признавать и исправлять собственные ошибки, дает врачу право на самостоятельное принятие медицинских решений.

Статья 3. Участвуя в экспертизах, консилиумах, комиссиях, консультациях и т.д., врач обязан ясно и открыто заявлять о своей позиции.

Статья 4. Врач и право пациента на физическую и психическую целостность личности.

Во всех случаях неоспоримо право пациента на физическую и психическую целостность личности, а посягательство на него недопустимо.

Статья 5. Врач и право пациента на соблюдение врачебной тайны. Пациент вправе рассчитывать на то, что врач сохранит в тайне всю медицинскую и доверенную ему личную информацию. Врач не вправе разглашать без разрешения пациента или его законного представителя сведения, полученные в ходе обследования и лечения, включая и сам факт обращения за медицинской помощью. Врач должен принять меры, препятствующие разглашению медицинской тайны. Смерть пациента не освобождает от обязанности хранить медицинскую тайну.

Статья 6. Врач и право пациента на свободный выбор врача. Врач не вправе препятствовать пациенту, решившему доверить свое дальнейшее лечение другому врачу. Самореклама в любой форме несовместима с врачебной этикой.

РАЗДЕЛ 3

ОТНОШЕНИЯ С КОЛЛЕГАМИ И ДРУГИМ МЕДИЦИНСКИМ ПЕРСОНАЛОМ

Статья 1. Врач обязан поддерживать честь и благородные традиции медицинского сообщества. В течение всей жизни врач обязан сохранять уважение, благодарность и обязательства по отношению к тому, кто научил его врачебному искусству. Врач обязан делать все от него зависящее для консолидации врачебного сообщества, активно участвовать в работе врачебных ассоциаций, в корпоративных мероприятиях, защищать честь и достоинство команды МОМДБ. Моральная обязанность врача блюсти чистоту рядов врачебного сообщества, беспристрастно анализировать ошибки своих коллег, как свои собственные, активно препятствовать практике бесчестных и некомпетентных коллег, а также различного рода непрофессионалов, наносящих ущерб здоровью пациентов.

Статья 2. По отношению к коллегам врач должен вести себя так, как хотел бы, чтобы они вели себя по отношению к нему.

Во взаимоотношениях с коллегами врач обязан быть честен, справедлив, доброжелателен, порядочен, должен с уважением относиться к их знаниям и опыту, а также быть готовым бескорыстно передать им свой опыт и знания. Моральное право руководства другими врачами и персоналом дает не административное положение, а более высокий уровень профессиональной и нравственной компетентности.

Критика в адрес коллеги должна быть аргументированной и не оскорбительной. Критике подлежат профессиональные действия, но не личность коллег. Недопустимы попытки укрепить собственный

авторитет путем дискредитации коллег. Врач не имеет права допускать негативные высказывания о своих коллегах и их работе в присутствии пациентов и их родственников.

Врач не может переманивать пациентов у своих коллег. Предложение безвозмездной медицинской помощи коллегам и их близким родственникам -этично и гуманно.

РАЗДЕЛ 4 ВРАЧ И ПРОГРЕСС МЕДИЦИНЫ

Статья 1. Врач в своей деятельности должен постоянно повышать свои знания и практические навыки. Врач в практической деятельности должен неукоснительно выполнять требования национальных протоколов диагностики и других НПА. Врач должен соблюдать крайнюю осторожность при практическом применении новых для него методов. Только наличие сертификата о прохождении обучений позволяет проведения данного метода.

Новые медицинские технологии или препараты могут применяться во врачебной практике только после одобрения медицинской ассоциацией. Планируемые научные исследования согласовывается с руководством. Врач должен избегать рекламирования открытий или новых методов лечения через непрофессиональные каналы.

РАЗДЕЛ 5 ПРЕДЕЛЫ ДЕЙСТВИЯ ЭТИЧЕСКОГО КОДЕКСА, ПОРЯДОК ЕГО ПЕРЕСМОТРА И ОТВЕТСТВЕННОСТЬ ЗА ЕГО НАРУШЕНИЯ

Статья 1. Действие этического кодекса.
Настоящий кодекс действует в течение 5 лет от момента утверждения. Возможны изменения и дополнения в

зависимости прогресса в обществе и здравоохранении в РК.

Статья 2. Ответственность за нарушение профессиональной этики определяется уставами.

Первый судья врача - собственная совесть. Второй - руководство и внутренний аудит МОМДБ, которые имеют право наложить на нарушителя взыскание, в соответствии со своим уставом и иными документами. Если нарушение этических норм одновременно затрагивает и положения действующего законодательства РК врач несет ответственность по закону.